

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
*XI Всеукраїнської науково-практичної
конференції
курсантів та студентів*

**МАТЕМАТИКА, ЩО
НАС ОТОЧУЄ:
МИНУЛЕ,
СУЧАСНЕ,
МАЙБУТНЄ**

Львів 2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

д.т.н., доцент	Василь Попович
к.ф.-м.н., доцент	Ольга Меньшикова
д. фіз.-мат. н., професор	Роман Тацій
д. т. н., доцент	Олена Васильєва
к. т. н., доцент	Тарас Гембара
д.т.н., доцент	Лідія Дзюба
к. фіз. -мат. наук, доцент	Оксана Карабин
к. пед. наук, доцент	Мирослава Кусій
к. фіз. -мат. наук, доцент	Оксана Трусевич
к. фіз. -мат. наук, доцент	Оксана Чмир
	Іванна Сов'як
	Інна Шевчук

**ОРГАНІЗАТОР
ТА ВИДАВЕЦЬ**

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35
м. Львів, 79007

контактні телефони:

(032)233-24-79
тел/факс 2330088

Математика, що нас оточує: минуле, сучасне, майбутнє:

Зб. наук.праць XI Всеукраїнської конф. курсантів та студентів. – Львів: ЛДУ БЖД, 2024 -172с.

Збірник сформовано за матеріалами XI Всеукраїнської конференції курсантів та студентів «Математика, що нас оточує: минуле, сучасне, майбутнє».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- Математичні відкриття, що змінили світ
- Прикладні задачі в математиці
- Історія математики
- Математика і сучасність
- Постаті в математиці

© ЛДУ БЖД 2024

Здано в набір 20.05.2024. Підписано до друку 25.05.2024. Формат 60x841/3. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 7. Гарнітура Times New Roman. Друк на різнографі. Наклад: 100 прим. Друк: ЛДУ БЖД вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007. ldubzh.lviv@mns.gov.ua

За точність наведених фактів, економікостатистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передруковуванні матеріалів посилання на збірник обов'язкове.

А. Р. Жмуркевич

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

*Науковий керівник **О. О. Карабин**, доцент кафедри прикладної математики та механіки*

МИРОН ЗАРИЦЬКИЙ

Мирон Онуфрійович Зарицький— український вчений- математик та педагог, професор Львівського державного університету, дійсний член Наукового Товариства ім. Т. Шевченка (з 1927), фундатор української математичної культури, доктор філософії.

Народився 21 травня 1889 р. в с. Могильниця. В родині сільського священика Онуфрія Зарицького та його дружини Марії . Первісток у сім'ї, народився кволим і змалку дуже часто хворів, однак розумово розвивався дуже швидко. До початку навчання у школі самотужки навчився читати, писати і рахувати, закінчив початкову школу в с. Кривому. У 1899 р. поступає до першого класу Бережанської гімназії. Навчання давалось дуже легко — перші два класи він закінчив на «відмінно»

Прагнучи до знань, хлопець багато читає, працює самотужки, зокрема над математикою, значно випереджуючи своїх товаришів. Тому на багатьох уроках у гімназії йому було нецікаво, чого не могли зрозуміти деякі вчителі, і з того виходили часто непорозуміння. Після одного з таких конфліктів Мирона виключили з 5-го класу Тернопільської гімназії і він поїхав додому у Нове Село, де пробув цілий рік. Тут самостійно наполегливо вчився і в 1905 р. без жодної допомоги підготував і здав з добрими оцінками іспити за 6-й клас Тернопільської гімназії та поступив до 7-го класу класичної гімназії в Перемишлі.

У 1907 р. Мирон Зарицький поступає до Віденського університету, де слухає лекції з природознавства та філософії. Як великий аматор музики, він часто відвідує у Відні концерти та оперу, витрачаючи на квитки багато грошей з того, що батьки висилали йому на прожиток. Це відбилося на його здоров'ї, і тому після закінчення першого курсу батьки Мирона, побачивши його таким змарнілим, вже не пустили його більше до Відня, і він змушений був перевестися до Львівського університету. Тут він студіює переважно математичні та фізичні дисципліни, а також продовжує займатись філософією, самотужки вивчає французьку мову. Під впливом професора Серпінського Мирон Зарицький захопився теорією множин та теорією функцій дійсної змінної, брав участь у математичному семінарі. Ці студентські захоплення визначили пізніший напрямок його наукової діяльності. В 1912 р. він закінчив університет, а через рік склав учительський іспит і отримав звання вчителя середніх шкіл з математики і фізики.

Маючи великий нахил до наукової праці, Мирон Зарицький, проте, як і багато інших вчених українців, в умовах Австро-угорської монархії та міжвоєнної Польщі не міг отримати роботу у вищій школі і тому почав свою працю на ниві пропагування математичних знань у різних середніх школах

Галичини. 24 березня 1927 р. М.Зарицького обирають дійсним членом Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, і від того часу він стає активним співробітником його математично-природописно-лікарської секції. У 25-му томі «Збірника» цієї секції була надрукована перша його праця «Метод запровадження доброго впорядкування у теорії множин» (1926 р.). Брав участь в роботі 1-го польського математичного з'їзду (Львів, 1927), де виступив із науковою доповіддю «Когеренції та адгеренції Кантора». У 1930 р. був делегатом Наукового Товариства ім. Т.Шевченка на I-й математичний з'їзд Радянського Союзу в Харкові. З квітня 1927 р. на ювілейному святі математично-природописно-лікарської секції Наукового Товариства ім.Т. Шевченка, присвяченому 30-річчю роботи секції, Мирон Зарицький виголошує доповідь філософського змісту «Правда, краса і математика». До 1939 р. надрукував близько 20 наукових праць у львівських та іноземних виданнях і в цей період сформувався як серйозний математик з філософським ухилом.

21 квітня 1945 р. М. О. Зарицькому було присвоєно звання професора, а 6 липня 1946 р. - вчений ступінь кандидата фізико-математичних наук. Гордістю і болем Мирона Зарицького була єдина дочка Катерина, згодом — відома діячка ОУН, голова підпільного Українського Червоного Хреста, особиста зв'язкова командира УПА Романа Шухевича, багатолітній в'язень польських і радянських в'язниць. Її Наукові інтереси М. О. Зарицького охоплюють, головним чином, теорію множин з алгеброю логіки, та теорію функцій дійсної змінної.

Він досліджує похідні множини методами алгебри логіки, виходячи тільки з кількох основних аксіом і не користуючись іншими геометричними міркуваннями. Крім того, М.О. Зарицький займався теорією вимірних перетворень множин, тобто таких гомеоморфних перетворень, які переводять довільну вимірну множину в іншу множину такого ж роду. У зв'язку з цим він також займався деякими теоретико-числовими питаннями і надрукував статтю «Деякі числові послідовності та їх застосування» (1957). Мирон Онуфрійович був великим знавцем історії математики, особливо античної, читав курси лекцій з історії математики у Львівському університеті, надрукував кілька праць з історії точних наук. Коло зацікавлень Мирона Онуфрійовича не замикалось однією математикою. Він був обізнаний з природничими науками, світовою літературою, філософією, захоплювався поезією. Це насправду був тип класичного українського інтелігента. Володів вільно польською, німецькою і російською мовами. Крім того, писав математичні статті англійською, французькою, італійською та іспанською мовами. Мирона Онуфрійовича називали «поетом формул». Наука у нього це творчість, натхнення і радість, котрою він хотів поділитися з кожним, хто цього бажав

Помер Мирон Зарицький 19 серпня 1961 р., похований на Личаківському цвинтарі у Львові. На честь українського математика Мирона Зарицького та його доньки Катерини Зарицької у 1991 році названа вулиця Зарицьких у Галицькому районі Львова; родина Зарицьких мешкала на цій вулиці.